

Statisztikai helyzetjelentés a vendéglátásról (2021)

Készítette:

Zerényi Károly

MVI képviselő-testületi tag
(elnöki tanácsadó)

2022. június

A turizmus-vendéglátás nemzetgazdasági súlya

A turizmus a nemzetgazdaság egyik legnagyobb szektora, amelynek a GDP-ben való részesedése (2019-es év adatai alapján) a közvetlen és közvetett (multiplikátor) hatással együtt 10%, és nagyjából 500 ezer embernek ad munkát (a foglalkoztatottak 12%-a).¹ A turisztikai ágazatok² (ideértve a vendéglátást is) GDP-hez való hozzájárulása 6,4%, és az ágazatokban foglalkoztatottak létszáma meghaladja a 420 ezer főt (a foglalkoztatottak 9,5%-a).³ A turizmusra jellemző ágazatok közül a legtöbben a vendéglátásban dolgoznak, a turisztikai foglalkoztatottak mintegy harmada, megközelítőleg 140 ezer ember.

A koronavírus-járvány által sújtott 2020-as évben az előzetes adatok alapján a turisztikai ágazatok GDP-hez való közvetlen hozzájárulás aránya 5,1%-ra, a multiplikátorjellegű hozzájárulás pedig 8,1%-ra esett vissza.

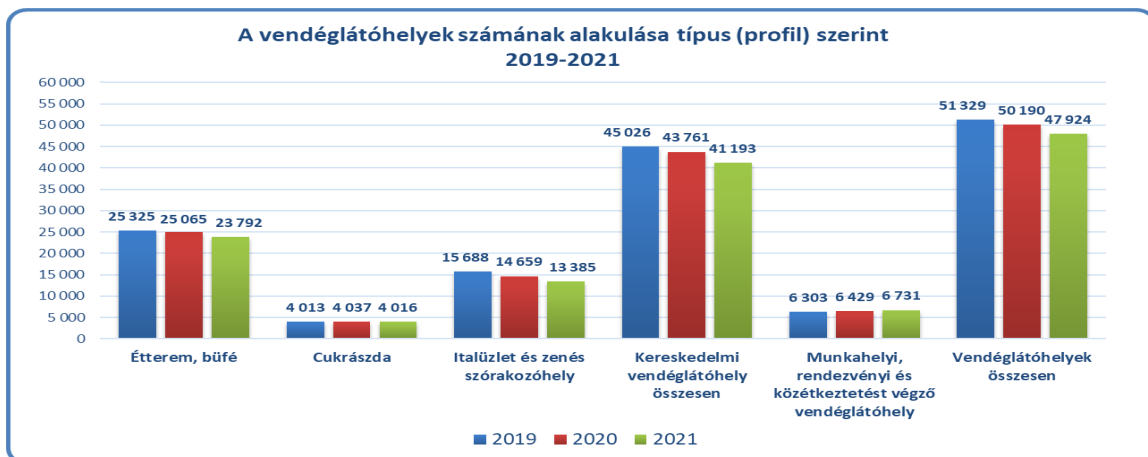
Az (I) nemzetgazdasági ágból a vendéglátáshoz a gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszere (TEÁOR'08) alapján az éttermi, mozgó vendéglátás, az italszolgáltatás, valamint a rendezvényi étkeztetés és egyéb vendéglátás tartozik.

1) A vendéglátó hálózat jellemzői

Magyarországon a vendéglátóhelyek száma 2021 végén már nem érte el 48 ezret⁴, amely üzletszám elsősorban a koronavírus-járvány hatására 3400 egységgel csökkent a 2019-es állapothoz képest. A kereskedelmi vendéglátóhelyek közül az italüzletek és a zenés szórakozóhelyek száma csökkent leginkább, több mint 2300 üzlettel. Az éttermek és a büfék száma is jelentősen csökkent (1500 üzlettel lett kevesebb), viszont a cukrászdák és a munkahelyi vendéglátóhelyek száma kismértékben nőtt. A vendéglátó üzleteken belül a kereskedelmi vendéglátóhelyek 86%-kal képviseltették magukat, míg a munkahelyi, rendezvényi és közétkeztetést végző vendéglátóhelyek részesedése 14%-os volt.

A vendéglátóhelyek típus (profil) szerinti számának 2019-2021 közötti alakulását az alábbi ábra szemlélteti (1. sz. melléklet).

1. ábra

Forrás: saját készítés (KSH adatai alapján)

¹ Turizmus-szatellitszámlák, 2019-2020; KSH; 2022

² A turizmus ágazatba tartozó tevékenységek: szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, vasúti, közúti, vízi, illetve légiforgalmi személyszállítás, személygépjármű-kölcsönzés, utazási irodák, utazásszervezők és egyéb foglalási tevékenységek, kulturális szolgáltatások, valamint sport- és szabadidős tevékenységek. A turizmushoz kapcsolódó egyéb ágazatok a gyógyfürdő-szolgáltatások és a szállítást kisegítő tevékenységek.

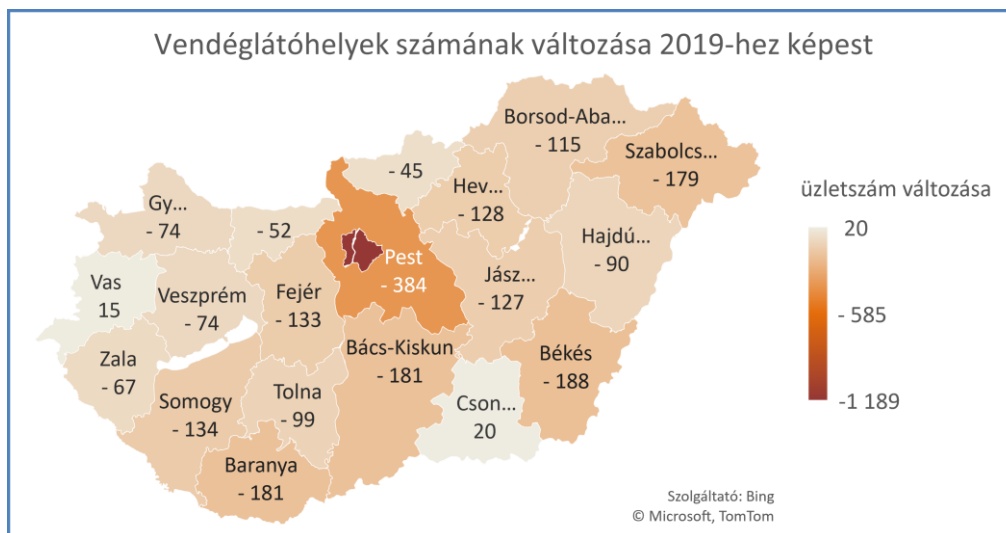
³ Turizmus-szatellitszámlák, 2019-2020; KSH; 2022

⁴ A vendéglátóhelyeknek csak nagyjából a 2/3-a működik a vállalkozások főtevékenysége alapján a vendéglátás ágazatban.

2021. január 1-jétől valamennyi vendéglátóhelyet be kell jelenteni a 210/2009-es Korm. rendeletben meghatározott vendéglátó üzlettípusok valamelyikébe. Ennek megfelelően a jövőben részletesebb adatok állhatnak majd rendelkezésre a vendéglátó üzlethálózat típus szerinti összetételéről.

A vendéglátóhelyek száma 2010-2019 között több mint 3700-zal csökkent. A koronavírus-járvány miatt 2021 végére közel ugyanennyivel, több mint 3400 üzlettel lett kevesebb a két évvel korábbihoz képest. 2010-hez képest már nagyjából 7000-rel kevesebb vendéglátóhely működik Magyarországon, ami 13%-os csökkenést jelent.

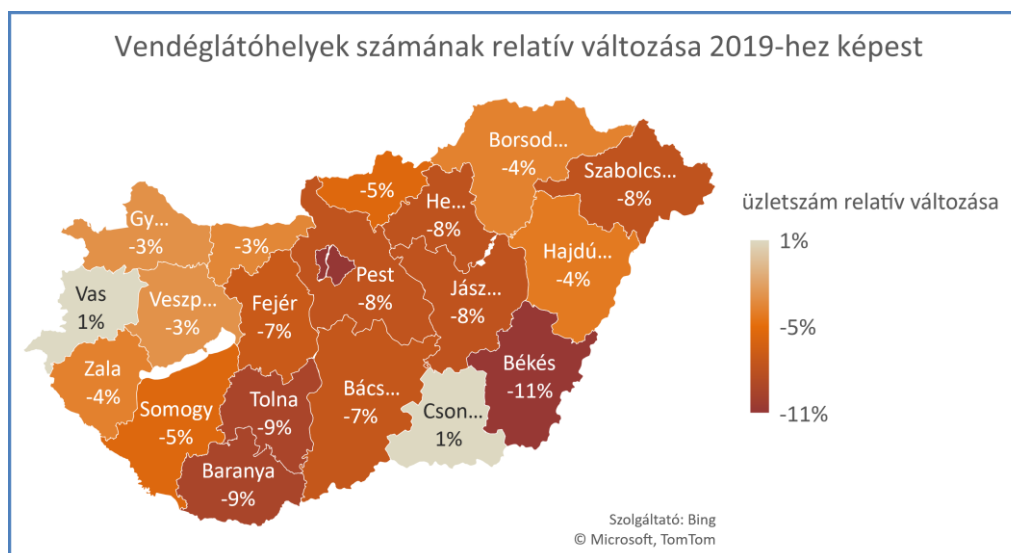
2. ábra

Forrás: saját készítés (KSH adatai alapján)

A vendéglátóhelyek száma 2019-2021 között két megye kivételével (Csongrád-Csanád és Vas) mindenhol csökkent az országban. Az üzletbezárások majdnem fele (közel 1600 egység) **Budapesten és Pest megyében történt.**

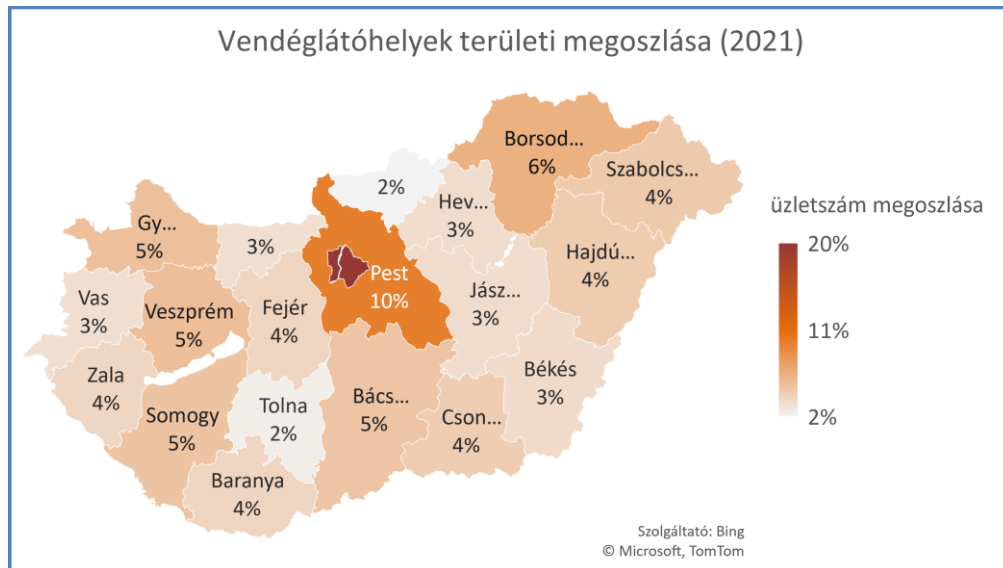
3. ábra

Forrás: saját készítés (KSH adatai alapján)

Az adott területen lévő vendéglátóhelyek számához viszonyítva **Budapesten minden tizedik vendéglátóhely bezárt, de hasonló arányban csökkent az üzletszám Békés, Tolna és Baranya megyében is (2. sz. melléklet).**

4. ábra

Forrás: saját készítés (KSH adatai alapján)

A vendéglátóhelyek területi megoszlása az üzletszámcsökkenés ellenére 2021-ben sem változott jelentősen, a korábbi évekhez hasonlóan **az ország vendéglátó üzleteinek közel 1/3-a** (több mint 14 ezer egység) a Budapestet is magába foglaló **Közép-magyarországi régióban összpontosult. Minden ötödik vendéglátó üzlet Budapesten található, ezeknek a 90%-át a kereskedelmi vendéglátóhelyek adják.**

A vendéglátóhelyek üzemeltetésében az önálló vállalkozók szerepvállalása tovább csökkent, 2021-ben a vendéglátó üzleteknek már csak kevesebb mint 1/3-át (31%-át) üzemeltették önálló vállalkozók, míg 10 évvel korábban ez az arány közel 40%-os volt.

2) A vendéglátó üzletek forgalmi adatai⁵

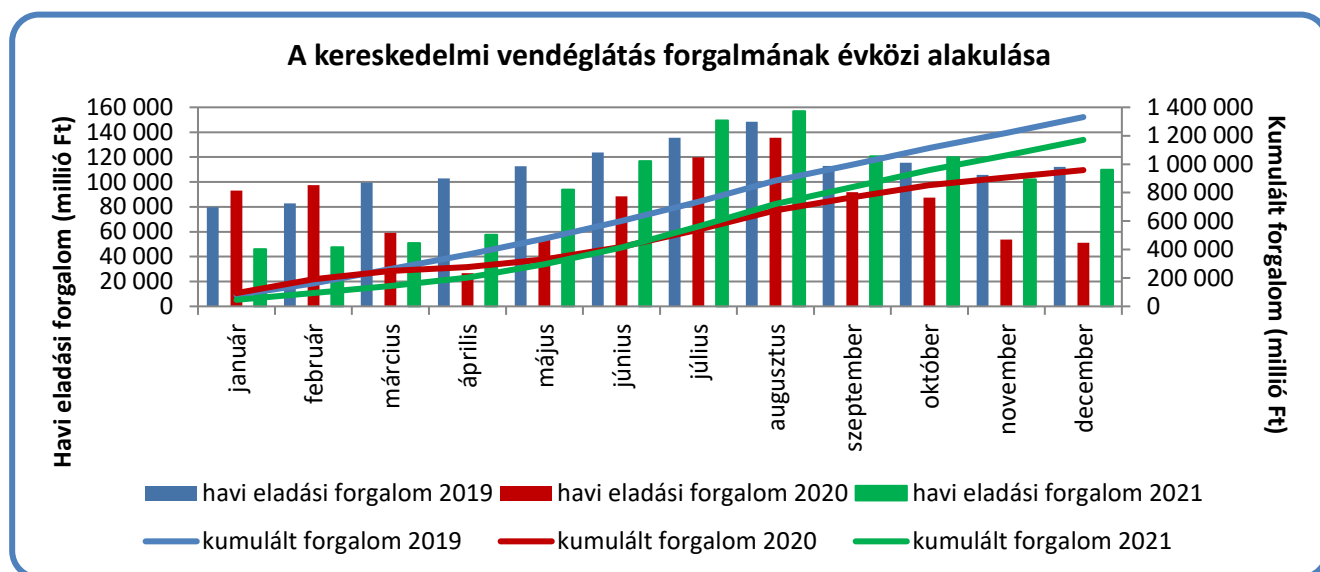
2019-ben – a koronavírus-járványt megelőző évben – a vendéglátóhelyek folyó áron 1465 milliárd forint bruttó forgalmat értek el, 14,2%-kal többet az egy évvel korábbihoz képest. 2020-ban a koronavírus-járvány miatt a vendéglátóhelyi forgalom 400 milliárd forinttal volt kevesebb (1065 milliárd Ft) az egy évvel korábbihoz képest, ami 27,3%-os csökkenést jelent. Ezen belül a kereskedelmi vendéglátóhelyek forgalma 28%-kal, a munkahelyi egységek forgalma pedig 20%-kal esett vissza.

2021-ben a vendéglátóhelyek összesített bruttó forgalma 1314 milliárd forintot tett ki, amely 23,3%-kal több a 2020-as évhez viszonyítva, de 10,3%-kal kevesebb a 2019-es forgalomhoz képest. A 2021-es forgalom 89%-át, 1171 milliárd forintot a kereskedelmi vendéglátás, 143 milliárd forint a munkahelyi, rendezvényi és közétkeztetést végző vendéglátás adta (3. sz. melléklet).

A kereskedelmi vendéglátóhelyek bruttó (folyóáras) forgalma 12%-kal volt kevesebb 2019-hez képest, viszont a munkahelyi, rendezvényi vendéglátás és közétkeztetés forgalma 6,8%-kal meghaladta a két évvel korábbi értéket.

⁵ A KSH ma már a forgalmi becsléseihez felhasználja az online pénztárgép adatokat is, amelyek ismertetében a forgalmi adatokat 2015-ig, a volumenindexeket pedig 2016-ig visszavezette, illetve újra becsülte.

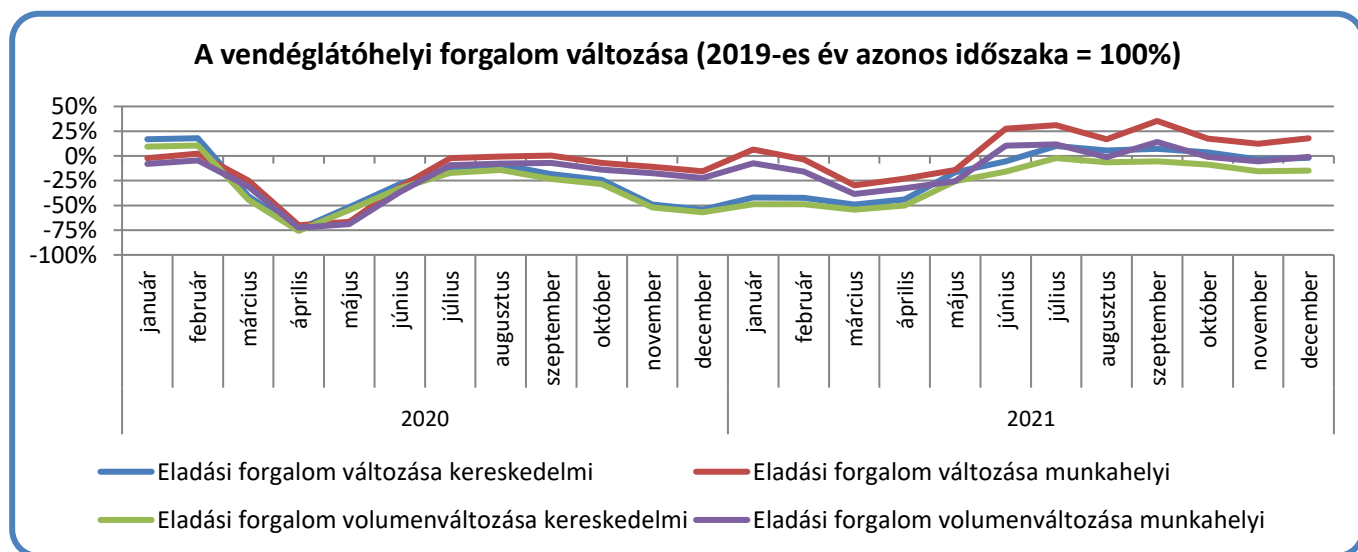
5. ábra

A kereskedelmi vendéglátás forgalma 2021 második felében érte el a 2020-as szintet, miután fél év korlátozott működés után ismét lehetővé vált a vendégek helyben történő kiszolgálása. A járványügyi intézkedések fokozatos feloldásával a vendéglátóhelyi forgalom **a nyári szezonban ismét jól alakult, sőt a havi forgalom már meghaladta a járvány előtti szintet is**. Ugyanakkor a forgalom éves szinten még elmaradt a járvány előtti időszakhoz képest (4. sz. melléklet).

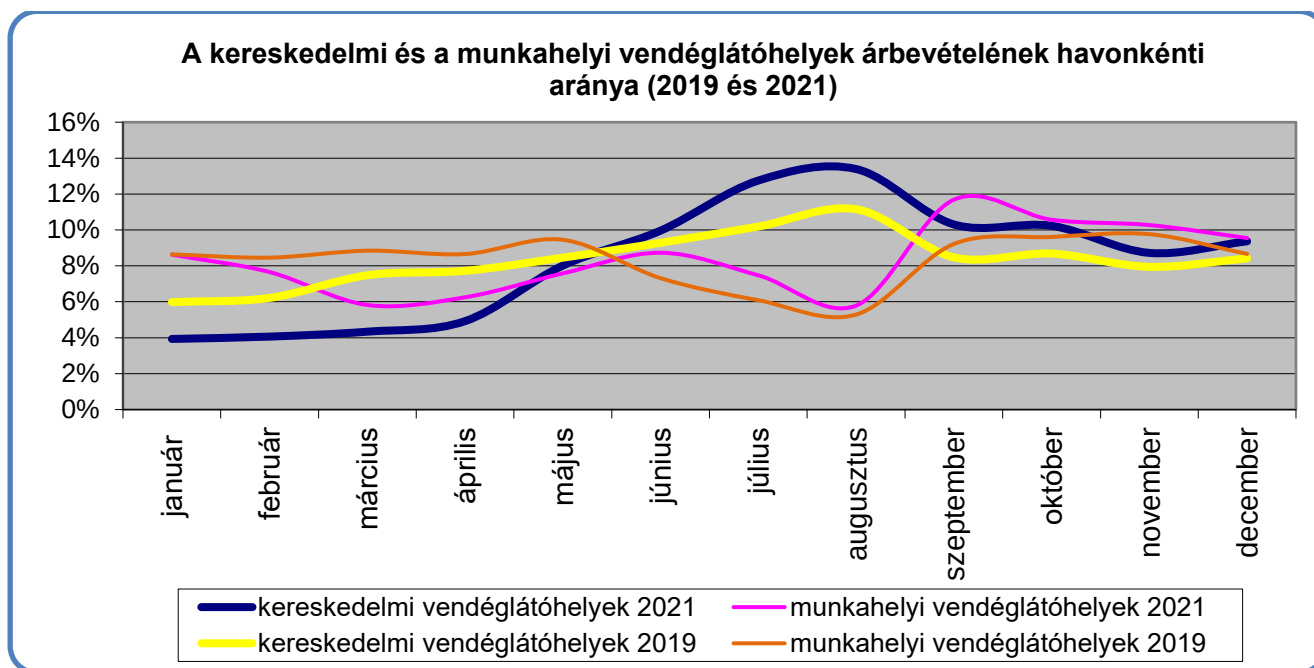
A vendéglátásban a fogyasztói árak 2021-ben 6,2%-kal emelkedtek az előző évhez viszonyítva, amely meghaladta az átlagos fogyasztói árindexet (105,1%). Ugyanakkor már az év végén elkezdődött az árak jelentős mértékű emelkedése a negatív globális folyamatok miatt. A folyóévi forgalom csökkenésével párhuzamosan a vendéglátás egészére vonatkozó forgalom volumene 21%-kal volt kevesebb 2019-hez képest. A kereskedelmi vendéglátás volumene 2021-ben 22,2%-kal, a munkahelyi vendéglátásé pedig 8,6%-kal maradt el a 2019-es évhez viszonyítva (5. sz. melléklet).

6. ábra

A vendéglátóhelyi forgalom éven belüli változását tekintve egyértelműen látható a koronavírus-járvány első és második hullámának negatív hatása, amelynek eredményeképpen **a kereskedelmi és a munkahelyi vendéglátás forgalma 75%-kal esett vissza 2020 áprilisában** az előző év azonos időszakához képest. **A második hullám berobbanását követő korlátozások miatt a kereskedelmi vendéglátó üzletek forgalma** – 2020 novembere és 2021 áprilisa között – **nagyjából 50%-kal csökkent a 2019-es évhez képest.** A munkahelyi vendéglátóhelyeket kevésbé érintették az újabb járványhullámmal bevezetett korlátozások, ezért kisebb visszaesést szenvedtek el. A kereskedelmi vendéglátóhelyek újranyitásával a forgalom 2021 második felében kismértékben már meghaladta a 2019-es szintet, de változatlan áron még elmaradt attól (6. sz. melléklet).

7. ábra

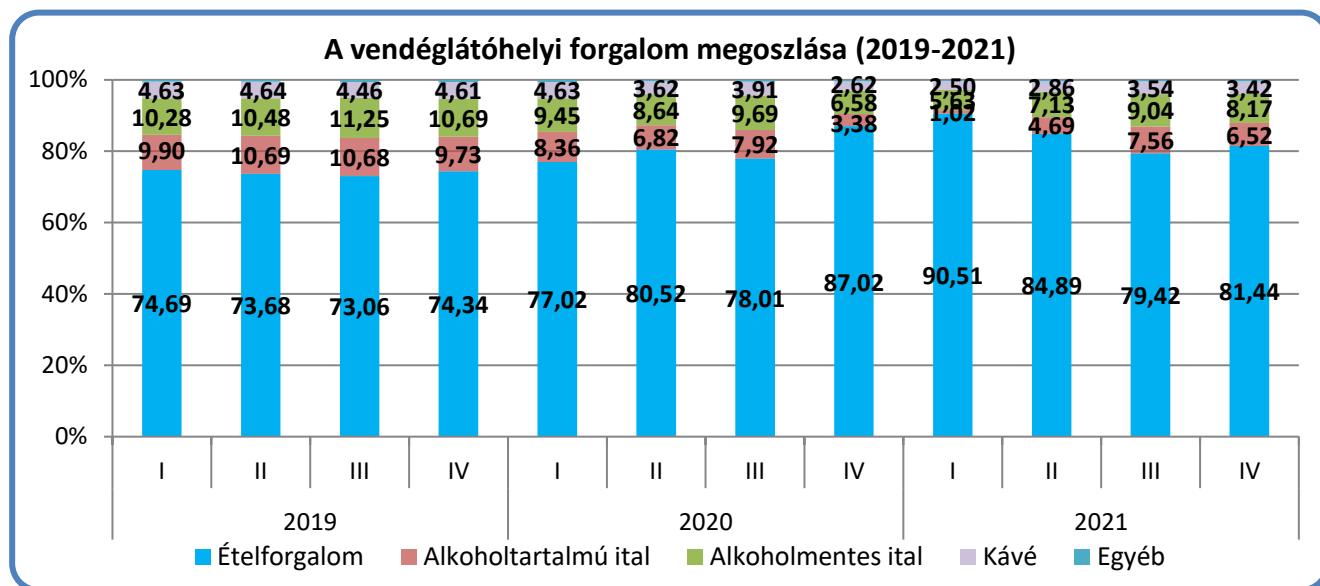
Forrás: saját készítés (KSH adatai alapján)

A koronavírus-járvány és az ahhoz kapcsolódó korlátozó intézkedések negatív hatása megmutatkozik a vendéglátóhelyi forgalom havonkénti arányának alakulásában is. A kereskedelmi vendéglátóhelyeknél jellemzően az éves forgalom közel 1/3-a a nyári hónapokban realizálódik. Ehhez képest **2021-ben a kereskedelmi vendéglátóhelyek éves forgalmának több mint 1/3-a keletkezett a járványhullámokat követő nyári időszakban** (7. sz. melléklet).

3) A vendéglátóhelyi forgalom megoszlása

A vendéglátóhelyi forgalomnak általában 3/4-ét teszi ki az ételforgalom, de a koronavírus-járvány ezen a téren is változást hozott. **A korlátozó intézkedések miatt hónapokig csak elvitelre és házhoz szállításra lehetett értékesíteni, ezért jelentősen átalakult a forgalom megoszlása.** Emiatt **2021 I. negyedévében a forgalomnak már több mint 90%-át adta az ételforgalom, ami közel 16%-pontos emelkedés a két évvel korábbihoz képest.** Ezzel párhuzamosan az alkoholtartalmú italok aránya 1%-ra, az alkoholmentes italoké 5,6%-ra csökkent. A forgalom 2,5%-át a kávé, 0,34%-át az egyéb termékek adták. A 2021-es év hátralévő részében ugyan csökkent **az ételforgalom aránya**, de **továbbra is jóval magasabb szinten van, mint a járvány előtti időszakban.** (8. és 9. sz. melléklet).

8. ábra

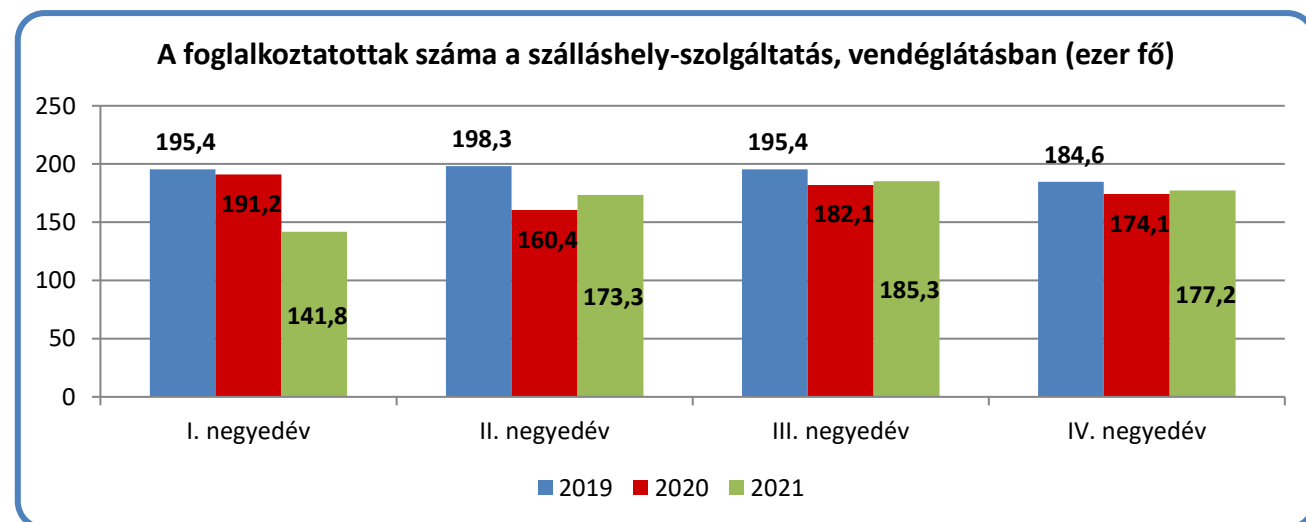

Forrás: saját készítés (KSH adatai alapján)

4) A szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás létszámadatai és a keresetek alakulása

A szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (I) nemzetgazdasági ágban 2021-ben 170 ezer főt foglalkoztattak (¾-részüket a vendéglátásban), amely a nemzetgazdaság egészéhez viszonyítva 3,7%-ot tett ki (10. sz. melléklet). Az (I) nemzetgazdasági ágban foglalkoztatottak száma 2021-ben a koronavírus-járvány negatív hatásai miatt 4,3%-kal volt kevesebb az előző évi 177 ezer főhöz viszonyítva, és 12,4% volt alacsonyabb a 2019-es 193 ezer főhöz képest. A foglalkoztatottak száma a nemzetgazdaság egészében közel 1%-kal nőtt 2020-hoz viszonyítva.

9. ábra

Forrás: saját készítés (KSH adatai alapján)

A foglalkoztatottak száma a világjárvány első hullámában (2020. II. negyedév) közel 40 ezerrel csökkent, azonban az alapvetően jó nyári szezonnak köszönhetően nagyrészt visszarendeződött a dolgozói létszám. Az év végére, illetve a második hullám kezdetére már csak nagyjából 10-15 ezerrel kevesebben dolgoztak a szektorban az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az újabb korlátozó intézkedések miatt ismét csökkenni kezdett a foglalkoztatottak száma, így 2021 I. negyedévében mintegy

50 ezerrel kevesebben dolgoztak 2019 azonos időszakához képest. A járványhelyzet javulásával 2021-ben sikerült meghaladni a 2020-as foglalkoztatási szintet, de 2019-hez képest továbbra is kevesebben dolgoznak a szektorban.

Az (I) nemzetgazdasági ágban a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 2021-ben 267 ezer forint volt, a fizikai foglalkozásúak 233 ezer, a szellemi foglalkozásúak 379 ezer forintot kerestek (11. sz. melléklet). Összességében a havi bruttó átlagkereset 6,6%-kal volt magasabb a 2020-as 250 ezer forinthez képest. Ugyanakkor a **szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete** (a szociális ellátás után) továbbra is a második legalacsonyabb, a nemzetgazdasági átlag (439 ezer forint) 61%-a.

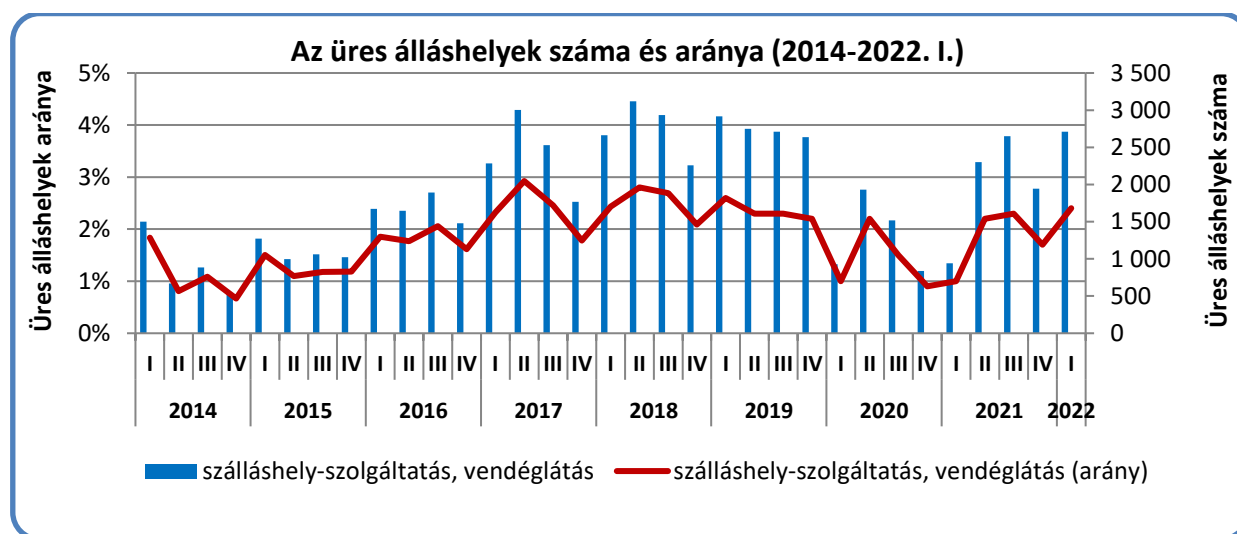
A vendéglátásban az alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 2021-ben 250 ezer forintot tett ki (fizikai 227 ezer; szellemi 353 ezer), amely 7,2%-kal volt magasabb az előző évinél és a nemzetgazdasági átlag 57%-ának felelt meg (12. sz. melléklet).

A havi nettó átlagkereset 2021-ben a teljes nemzetgazdaságban 292 ezer (fizikai 210 ezer; szellemi 374 ezer), a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén 178 ezer (fizikai 155 ezer; szellemi 252 ezer) forint, a vendéglátásban pedig 166 ezer (fizikai 151 ezer; szellemi 235 ezer) forint volt.

5) A munkaerőhiány alakulása a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén

A munkaerőhiány alakulása részben az üres álláshelyekre vonatkozó adatok ismeretében vizsgálható. A szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén negyedévenkénti bontásban figyelemmel kísérhető az üres álláshelyek számának és arányának változása.

10. ábra

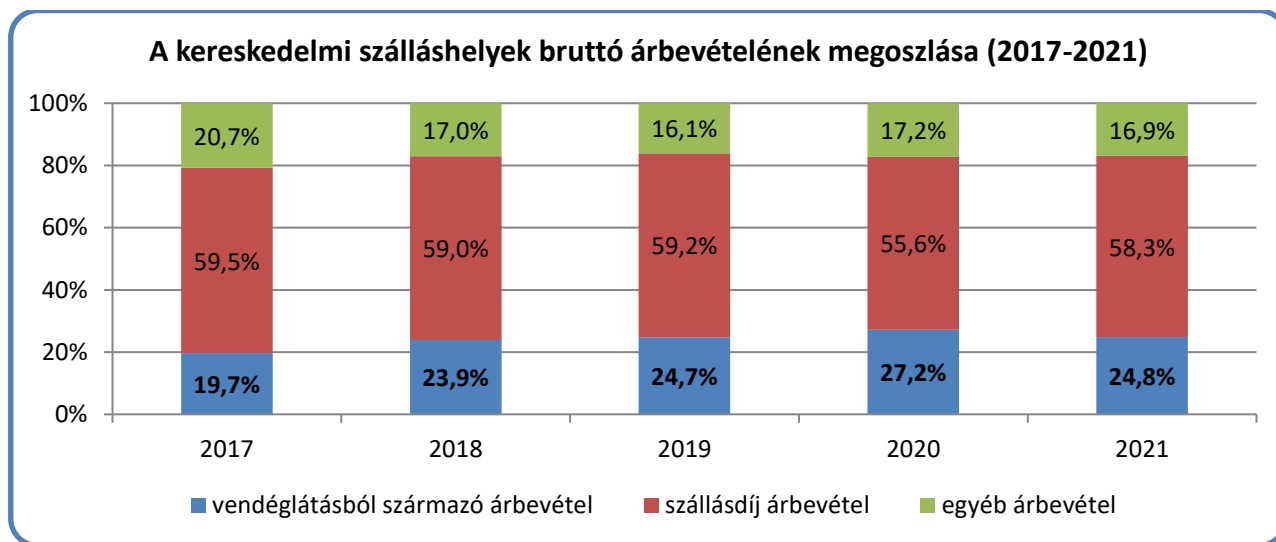
Forrás: saját készítés (KSH adatai alapján)

A koronavírus-járvány megjelenését követő korlátozások eredményeképpen átmenetileg csökkent az üres álláshelyek száma és aránya a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén. 2020 végén a szektorban az üres álláshelyek száma 1000 alá csökkent, aránya pedig 1%-ra esett vissza. A járványügyi korlátozások feloldásával jelentősen nőtt az üres álláshelyek aránya a nyári szezonban, amely ismét a járvány előtti szint közelébe került. A vendéglátóhelyek újranyitását követően továbbra is jelentős munkaerőhiánnyal kell számolni az ágazatban (13. sz. melléklet).

6) Kifejezetten a turizmushoz köthető vendéglátás adatai

A kereskedelmi szálláshelyek 2021. évi bruttó árbevétele 310 milliárd forintot tett ki, amely 33%-kal több az előző évinél, viszont 45%-kal kevesebb 2019-hez képest (14. sz. melléklet). Az egyes tevékenységekből származó bevételek szintén nőttek 2020-hoz képest, illetve a bevételek megoszlása nagyjából a járvány előtti állapotba került vissza. A teljes bruttó bevételből a szállásdíj árbevétele 58%-os (181 milliárdos), a vendéglátásból származó bevétel 25%-os (77 milliárdos), az egyéb bevétel pedig 17%-os (52 milliárdos) részesedést mutatott. A vendéglátásból származó bevétel részaránya átmenetileg 27% fölé emelkedett 2020-ban a járványügyi helyzettel összefüggő speciális üzemeltetés miatt.

11. ábra

Forrás: saját készítés (KSH adatai alapján)

Az összes árbevétel 33%-os bővülése mögött a szállásdíj árbevétel 39%-os, az egyéb árbevétel 30%-os és a vendéglátásból származó árbevétel 21%-os növekedése áll.

A kereskedelmi szálláshelyek vendéglátásból származó bevétele (77 milliárd forint) a kereskedelmi vendéglátóhelyi forgalom (1171 milliárd forint) 6,6%-át adta 2021-ben.

7.1) A vendéglátás szerepe a lakosság turisztikai fogyasztásában

A többnapos belföldi utazásokhoz kapcsolódó turisztikai kiadások 2021-ben összesen 354 milliárd forintot (2020-ban 270 milliárd Ft, 2019-ben 393 milliárd Ft) tettek ki, amelyen belül az étteremben, bárokban, kávézókban történő étkezés 46 milliárd forintot (2020-ban 27,8 milliárd Ft, 2019-ben 38,4 milliárd Ft) képviselt (a teljes kiadás 13%-a). A vendéglátóhelyi étkezésre fordított kiadásokon belül az 1-3 éjszakás utazáshoz, illetve a 4 vagy annál több éjszakás utazáshoz kapcsolódó költségek közel azonos arányban (47% – 53%) osztoztak. (15. sz. melléklet).

A vendéglátásra fordított kiadások megoszlása alapján a belföldi többnapos utazások célpontjai elsősorban a Balaton (42%), Észak-Magyarország (12%) és Budapest-Közép-Dunavidék (10%) voltak 2021-ben. Egy évvel korábban az első három turisztikai régió között a Balaton (47%), Észak-Magyarország (14%) és Nyugat-Dunántúl (10%) szerepelt (16. sz. melléklet).

7.2) A külföldiek és a magyar lakosság turisztikai kiadásai

A legutóbbi (2019-20-as) turizmus-szatellit-számlák adatai alapján a külföldiek és a magyar lakosság turisztikai kiadásai 1384 milliárd Ft-ot tettek ki 2020-ban, ami kevesebb mint a fele a 2019-es adatnak (2971 milliárd Ft). A külföldiek magyarországi turisztikai kiadásai 56%-kal, a magyarok hazai turisztikai kiadásai pedig 44%-kal csökkentek 2019-hez képest.

7) A vendéglátás ágazatban működő társas vállalkozások és önálló vállalkozók száma

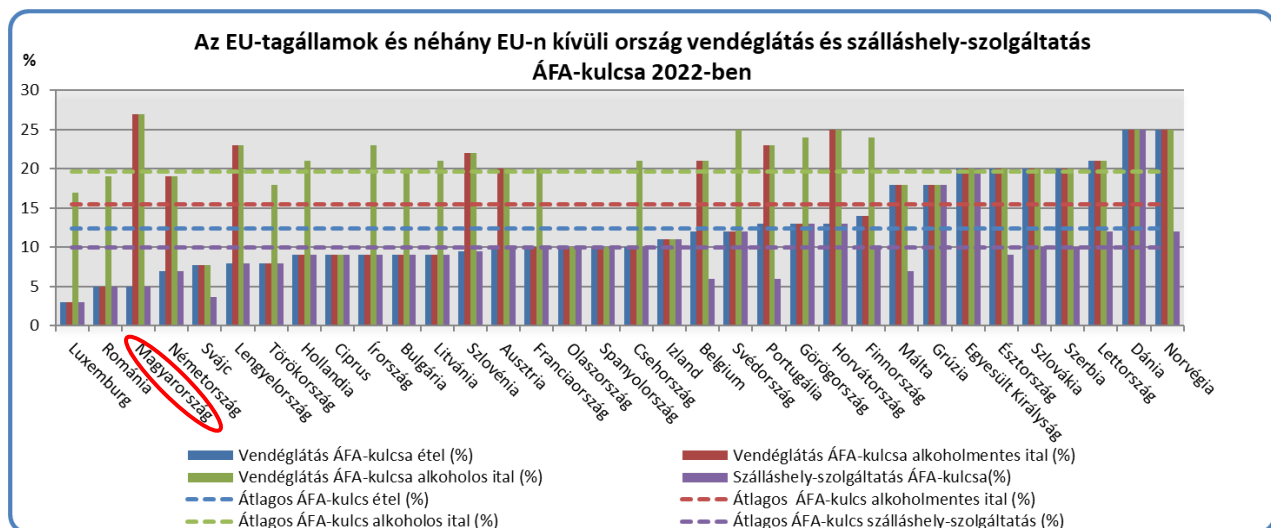
A vendéglátás ágazatban 2020-ban több mint 12 ezer önálló vállalkozó és 13 ezer társas vállalkozás működött. Az önálló vállalkozók 59%-a dolgozott az éttermi, mozgó vendéglátás, 32%-a pedig az italszolgáltatás területén. A társas vállalkozásoknál ez az arány 75%-os volt az éttermi, mozgó vendéglátás és 17%-os az italszolgáltatás tekintetében (17. sz. melléklet).

Az együttesen 25 ezer vendéglátó társas vállalkozás és önálló vállalkozó szinte mindegyike (99,9%-a) a KKV-szektorba tartozott. A vendéglátás ágazat KKV-in belül a mikrovállalkozások aránya 91,6%, a kisvállalkozásoké 7,9%, míg a középvállalkozásoké 0,4% volt 2020-ban.

8) A vendéglátás és a szálláshely-szolgáltatás ÁFA-kulcsa nemzetközi összehasonlításban

Magyarországon a szálláshely-szolgáltatásra és a vendéglátás egy részére is a kedvezményes, 5%-os ÁFA-kulcs érvényes. A kedvezményes adókulcs csak az éttermi, mozgó (étkezőhelyi) vendéglátásban az étel- és a helyben készített alkoholmentes italforgalomra vonatkozik. A koronavírus-járvány miatt 2020. november 14-től 2021. július 31-ig az elvitel és a házhoz szállítás esetén is lehetett alkalmazni a kedvezményes ÁFA-kulcsot. A rendezvényi étkeztetésre, a munkahelyi vendéglátásra és a közétkeztetésre, valamint az italszolgáltatásra viszont az általános (27%-os) ÁFA-kulcs érvényes. Nemzetközi összehasonlításban a vendéglátás egy részére vonatkozó kedvezményes (5%-os) ÁFA-kulcs Románia mellett a második legalacsonyabb, ennél csak Luxemburgban alacsonyabb az ÁFA (3%).

12. ábra

Forrás: saját készítés (HOTREC VAT table alapján)

A koronavírus-járvány okozta negatív gazdasági hatások miatt számos országban átmenetileg csökkentették a vendéglátásra érvényes ÁFA-kulcsot, így többek között Írországban, Németországban, Görögországban, Bulgáriában és Litvániában, ahol maradnak az alacsonyabb ÁFA-kulcsok 2022-ben is. Az átmeneti szabályokkal együtt Dánia kivételével valamennyi EU-s tagállamban kedvezményes ÁFA-kulcsot alkalmaznak a szálláshely-szolgáltatásra, 22 országban pedig a vendéglátásra (jellemzően az étel- és az alkoholmentes italforgalomra). A 27 EU-tagállam közül 15-ben a szálláshely-szolgáltatás ÁFA-kulcsa 10% alatti, a magyar ÁFA-kulcs a kedvezményes kulcsok között pedig a második legalacsonyabb (18. sz. melléklet).

Magyarországon 2018. január 1-jétől az éttermi, mozgó (étkezőhelyi) vendéglátásban az étel- és a helyben készített alkoholmentes italforgalomra, 2020. január 1-jétől pedig a szálláshely-szolgáltatásra is az 5%-os adókulcs érvényes (19. és 20. sz. melléklet).

Összefoglaló

A vendéglátás ágazat a turizmus szektorhoz is kapcsolódva a közvetlen és közvetett (multiplikátor) hatást figyelembe véve **jelentős mértékben járul hozzá az ország GDP-jéhez, és a foglalkoztatást tekintve 140-150 ezer embernek ad munkát**, ezért a nemzetgazdaság ágazatai közül kitüntetett figyelmet érdemel.

A turisztikai ágazatok közül a legtöbben a vendéglátásban dolgoznak, a turisztikai foglalkoztatottak mintegy harmada. 2021-ben a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén 170 ezer főt foglalkoztattak, akiknek nagyjából 3/4-ét a vendéglátás ágazatban dolgozók adták. A koronavírus-járvány miatt a foglalkoztatottak száma az I (szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás) nemzetgazdasági ágban 4,3%-kal csökkent 2021-ben az előző évhez képest, és 12,4%-kal 2019-hez viszonyítva. Ezzel párhuzamosan az üres álláshelyek száma és aránya újra a járvány előtti szint körül mozog, ezért ismét **jelentős munkaerőhiánnyal küzdenek a vállalkozások**. A vendéglátásban dolgozók keresete továbbra is az egyik legalacsonyabb, a nemzetgazdasági átlag kb. 60%-át teszi ki (2021-ben bruttó 250 ezer Ft/fő/hó).

A vendégeket **2021 végén már kevesebb mint 48 ezer vendéglátóhely** várta országszerte, amely 2019-hez képest több mint 3400-zal kevesebb üzletet jelent. A bezárt üzletek közel fele (1600 egység) Budapesten és Pest megyében működött. Az üzleteknek továbbra is majdnem az **1/3-a (több mint 14 ezer egység) Közép-Magyarországon, minden ötödik vendéglátóhely pedig Budapesten található**. A vállalkozások főtevékenysége alapján a vendéglátóhelyeknek csak nagyjából a 2/3-át üzemeltetik a vendéglátás ágazatban. A vendéglátás ágazatban működő vállalkozások szinte teljes egészében a KKV-szektorba tartoznak.

A koronavírus-járvány 2020 márciusi megjelenése az elsők között érintette a turizmust és a vendéglátást. **2021-ben a vendéglátóhelyek összesített bruttó forgalma 1314 milliárd forintot tett ki, amely ugyan 23,3%-kal több 2020-hoz képest, de 10,3%-kal kevesebb 2019-hez viszonyítva**. A vendéglátás egészére vonatkozó változatlan áras forgalom pedig 21%-kal volt kevesebb 2019-hez képest. 2021-ben a forgalom 89%-át, 1171 milliárd forintot a kereskedelmi vendéglátás, míg a fennmaradó 143 milliárd forintot a munkahelyi, rendezvényi és közétkeztetést végző vendéglátás adta. A 2021-es év forgalmát jelentősen befolyásolta, hogy a vendéglátóhelyi forgalom 2021. január és április között a felére esett vissza a két évvel korábbihoz viszonyítva. **A kevesebb külföldi vendég miatt Budapesten a forgalom csökkenése leginkább a turisztikailag frekvenciált belvárost érintette.**

A járvány elleni korlátozó intézkedések miatt más európai országokhoz hasonlóan **2020. november 14-től 2021. július 31-ig lehetővé tették a vendéglátóhelyek számára, hogy a kedvezményes (5%-os) adókulcsot átmenetileg alkalmazhassák az elvitelre és a házhoz szállításra történő értékesítésnél is**. Emellett **2021. december 31-ig a vendéglátóhelyeknek és a szálláshelyeknek nem kellett turizmusfejlesztési hozzájárulást fizetniük**.

Az 5%-os ÁFA-kulcs ideiglenes kiterjesztése sok vendéglátóhely talpon maradását segítette a járvány alatt, azonban a **hatályos ÁFA-szabályozás továbbra is bonyolult és nehezen alkalmazható a vendéglátó vállalkozások számára**. A kialakult helyzetet jól mutatja, hogy a cukrászdákban normál esetben három ÁFA-kulcsot kell alkalmazni. A fennálló problémára **megoldást jelentene, ha hosszútávon a kedvezményes adókulcsot más európai országokhoz hasonlóan valamennyi – az alkoholos italokat kivéve – vendéglátóipari szolgáltatásra (ideértve az elvitelre történő értékesítést és a házhoz szállítást is) kiterjesztenék**.

Forrásjegyzék

- KSH (2022): Turizmus-szatellitszámlák, 2019-2020; Központi Statisztikai Hivatal [online:] https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/turizmszatt/2019/turizmus-szatellitszamlak_2019_2020.pdf
- A vendéglátóhelyek számának alakulása típus szerint 2008-2021, KSH; link: http://www.ksh.hu/stadat_files/tur/hu/tur0027.html
- A vendéglátóhelyek eladási forgalma 2007-2021, KSH; link: http://www.ksh.hu/stadat_files/tur/hu/tur0028.html
- A vendéglátóhelyek eladási forgalmának volumenindexei 2007-2021, KSH; link: http://www.ksh.hu/stadat_files/tur/hu/tur0028.html
- A kereskedelmi vendéglátás forgalmának alakulása havonta (2019-2021), KSH; link: http://www.ksh.hu/stadat_files/tur/hu/tur0063.html
- A vendéglátó-forgalom főbb árucsoportonkénti megoszlása (2019-2021), KSH; link: http://www.ksh.hu/stadat_files/tur/hu/tur0064.html
- A foglalkoztatottak száma az (I) nemzetgazdasági ágban – TEÁOR'08; 2010-2021, KSH; link: http://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0112.html
- Az alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 2017-2021, KSH; link: http://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0054.html
- Az alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete 2017-2021, KSH; link: http://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0064.html
- A nemzetgazdaság havi kereseti és létszám adatai, KSH; link: <https://statinfo.ksh.hu/Statinfo/haDetails.jsp?query=kshquery&lang=hu>
- Az üres álláshelyek száma és aránya (2014. I. negyedév – 2021. IV. negyedév), KSH; link: http://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0159.html
- A kereskedelmi szálláshelyek bevételei 2015-2021, KSH; link: <https://statinfo.ksh.hu/Statinfo/haDetails.jsp?query=kshquery&lang=hu>
- A belföldi utazásokhoz kapcsolódó turisztikai kiadások 2019-2021, KSH; link: <https://statinfo.ksh.hu/Statinfo/haDetails.jsp?query=kshquery&lang=hu>
- KSH Gazdasági szervezetek statisztikája; vállalkozásdemográfia, működő vállalkozások száma 2020-ban; link: <https://statinfo.ksh.hu/Statinfo/haDetails.jsp?query=kshquery&lang=hu>
- HOTREC (2021): VAT table - Rates as of 1 January 2022; Hotels, Restaurants and Cafés in Europe; MSZÉSZ

Mellékletek

1. sz. melléklet: A vendéglátóhelyek számának alakulása típus szerint (2008-2021)

Év	Étterem, büfé	Cukrászda	Italüzlet és zenés szórakozóhely	Kereskedelmi vendéglátóhely összesen	Munkahelyi, rendezvényi és közétkeztetést végző vendéglátóhely	Vendéglátóhelyek összesen
2008	33 905	1 705	14 003	49 613	6 999	56 612
2009*	23 079	3 108	20 379	46 566	5 338	51 904
2010	24 709	3 312	21 511	49 532	5 533	55 065
2011	25 245	3 283	21 529	50 057	5 673	55 730
2012	25 929	3 362	21 033	50 324	5 629	55 953
2013	25 711	3 431	20 253	49 395	5 521	54 916
2014	25 344	3 508	19 065	47 917	5 469	53 386
2015	25 278	3 654	18 199	47 131	5 536	52 667
2016	25 075	3 787	17 467	46 327	5 627	51 954
2017	24 996	3 870	16 886	45 752	5 988	51 740
2018	24 996	3 904	16 230	45 130	6 125	51 255
2019	25 325	4 013	15 688	45 026	6 303	51 329
2020	25 065	4 037	14 659	43 761	6 429	50 190
2021	23 792	4 016	13 385	41 193	6 731	47 924

* A KSH jelenleg nem publikálja a vendéglátóhelyek számát 2009-re vonatkozóan, így az adatok egy korábbi közzétételből származnak.

2. sz. melléklet: A vendéglátóhelyek száma területi szinten (2019-2021)

	2019	2021	Változás (2021-2019)	Változás (2021/2019)
Budapest	10 970	9 781	-1 189	-11%
Bács-Kiskun megye	2 480	2 299	-181	-7%
Baranya megye	1 944	1 763	-181	-9%
Békés megye	1 760	1 572	-188	-11%
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	3 101	2 986	-115	-4%
Csongrád-Csanád megye	2 016	2 036	20	1%
Fejér megye	1 924	1 791	-133	-7%
Győr-Moson-Sopron megye	2 550	2 476	-74	-3%
Hajdú-Bihar megye	2 166	2 076	-90	-4%
Heves megye	1 656	1 528	-128	-8%
Jász-Nagykun-Szolnok megye	1 650	1 523	-127	-8%
Komárom-Esztergom megye	1 513	1 461	-52	-3%
Nógrád megye	845	800	-45	-5%
Pest megye	5 044	4 660	-384	-8%
Somogy megye	2 485	2 351	-134	-5%
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	2 322	2 143	-179	-8%
Tolna Megye	1 067	968	-99	-9%
Vas Megye	1 436	1 451	15	1%
Veszprém megye	2 609	2 535	-74	-3%
Zala megye	1 791	1 724	-67	-4%
Országosan	51 329	47 924	-3 405	-7%

3. sz. melléklet: A vendéglátóhelyek eladási forgalma (2007-2021)*

Év	A vendéglátóhelyek eladási forgalma					
	kereskedelmi		munkahelyi		összesen	
	régi módszertan	új módszertan	régi módszertan	új módszertan	régi módszertan	új módszertan
Millió Ft						
2007	587 609	587 609	80 791	80 791	668 400	668 400
2008	598 316	598 316	86 580	86 580	684 896	684 896
2009	585 615	585 615	94 523	94 523	680 138	680 138
2010	596 266	596 266	108 762	108 762	705 028	705 028
2011	599 954	599 954	97 486	97 486	697 440	697 440
2012	629 945	629 945	100 841	100 841	730 786	730 786
2013	655 789	655 789	98 561	98 561	754 350	754 350
2014	693 500	693 500	113 287	113 287	806 787	806 787
2015	795 670	782 406	121 204	121 229	916 874	903 635
2016	892 169	876 084	109 680	109 704	1 001 849	985 788
2017	953 525	1 005 802	119 643	119 643	1 073 168	1 125 445
2018	1 109 191	1 164 685	118 135	118 135	1 227 326	1 282 820
2019		1 331 226		133 683		1 464 909
2020		958 476		106 828		1 065 304
2021		1 171 041		142 745		1 313 786

*A KSH a forgalmi adatokat az online pénztárgépek adatait is felhasználó új módszertan alapján 2015-ig visszavezette, illetve módosította.

4. sz. melléklet: A kereskedelmi vendéglátás forgalmának alakulása havonta (2019-2021)

	havi eladási forgalom 2019	kumulált forgalom 2019	havi eladási forgalom 2020	kumulált forgalom 2020	havi eladási forgalom 2021	kumulált forgalom 2021
január	79 630	79 630	93 074	93 074	46 042	46 042
február	82 737	162 367	97 547	190 621	47 570	93 612
március	99 538	261 905	59 040	249 661	50 777	144 389
április	102 803	364 708	26 609	276 270	57 653	202 042
május	112 597	477 305	54 405	330 675	93 868	295 910
június	123 602	600 907	88 370	419 045	116 676	412 586
július	135 647	736 554	119 856	538 901	149 317	561 903
augusztus	148 470	885 024	135 486	674 387	156 812	718 715
szeptember	112 807	997 831	91 904	766 291	120 683	839 398
október	115 585	1 113 416	87 428	853 719	119 807	959 205
november	105 784	1 219 200	53 633	907 352	102 139	1 061 344
december	112 026	1 331 226	51 124	958 476	109 697	1 171 041

5. sz. melléklet: A vendéglátóhelyek eladási forgalmának volumenindexei (2007-2021)*

Év	A vendéglátóhelyek eladási forgalma					
	kereskedelmi		munkahelyi		összesen	
Volumenindex, az előző év azonos időszakára = 100,0	régi módszertan	új módszertan	régi módszertan	új módszertan	régi módszertan	új módszertan
2007	95,8%	95,8%	98,2%	98,2%	96,1%	96,1%
2008	94,4%	94,4%	98,5%	98,5%	94,9%	94,9%
2009	91,3%	91,3%	102,4%	102,4%	92,7%	92,7%
2010	97,1%	97,1%	110,1%	110,1%	98,9%	98,9%
2011	97,8%	97,8%	86,4%	86,4%	96,1%	96,1%
2012	99,9%	99,9%	97,1%	97,1%	99,5%	99,5%
2013	100,8%	100,8%	94,3%	94,3%	99,9%	99,9%
2014	103,2%	103,2%	112,5%	112,5%	104,4%	104,4%
2015	111,7%	111,7%	104,3%	104,3%	110,7%	110,7%
2016	109,1%	109%	87,9%	87,9%	106,3%	106,1%
2017	103,4%	111,1%	105,2%	105,2%	103,6%	110,4%
2018	111,5%	111%	94,3%	94,3%	109,6%	109,2%
2019		107,1%		105,9%		107%
2020		67,7		74,1		68,3
2021		114,9		123,3		115,7

* A KSH a forgalmi volumenindexeket az online pénztárgépek adatait is felhasználó új módszertan alapján 2016-ig visszavezette, illetve módosította.

6. sz. melléklet: A vendéglátóhelyi forgalom havonkénti változása a 2019-es év azonos időszakához képest (2020-2021)

	2020				2021			
	Eladási forgalom változása kereskedelmi	Eladási forgalom volumenváltozása kereskedelmi	Eladási forgalom változása munkahelyi	Eladási forgalom volumenváltozása munkahelyi	Eladási forgalom változása kereskedelmi	Eladási forgalom volumenváltozása kereskedelmi	Eladási forgalom változása munkahelyi	Eladási forgalom volumenváltozása munkahelyi
január	16,9%	9,4%	-2,1%	-8,2%	-42,2%	-48,8%	6,6%	-7,6%
február	17,9%	10,5%	2,4%	-4,5%	-42,5%	-48,7%	-3,4%	-15,8%
március	-40,7%	-44,4%	-24,9%	-31,0%	-49,0%	-54,4%	-29,7%	-38,6%
április	-74,1%	-75,8%	-70,0%	-72,6%	-43,9%	-50,0%	-22,9%	-32,6%
május	-51,7%	-54,5%	-66,5%	-69,0%	-16,6%	-25,4%	-14,4%	-25,5%
június	-28,5%	-32,5%	-31,4%	-36,4%	-5,6%	-15,8%	27,5%	10,2%
július	-11,6%	-17,0%	-2,4%	-9,4%	10,1%	-2,1%	31,1%	11,6%
augusztus	-8,7%	-14,2%	-0,6%	-7,7%	5,6%	-6,5%	16,8%	-1,1%
szeptember	-18,5%	-23,3%	0,2%	-7,1%	7,0%	-5,4%	35,3%	14,1%
október	-24,4%	-28,5%	-7,1%	-13,9%	3,7%	-8,6%	17,4%	-1,1%
november	-49,3%	-52,1%	-11,0%	-17,4%	-3,4%	-15,5%	12,3%	-5,5%
december	-54,4%	-56,8%	-15,6%	-22,2%	-2,1%	-14,7%	17,7%	-1,0%

7. sz. melléklet: A kereskedelmi és a munkahelyi vendéglátóhelyek forgalmának havonkénti aránya (2019 és 2021)

	kereskedelmi vendéglátóhelyek 2021	munkahelyi vendéglátóhelyek 2021	kereskedelmi vendéglátóhelyek 2019	munkahelyi vendéglátóhelyek 2019
január	3,9%	8,6%	6,0%	8,6%
február	4,1%	7,7%	6,2%	8,5%
március	4,3%	5,8%	7,5%	8,8%
április	4,9%	6,3%	7,7%	8,7%
május	8,0%	7,6%	8,5%	9,5%
június	10,0%	8,7%	9,3%	7,3%
július	12,8%	7,5%	10,2%	6,1%
augusztus	13,4%	5,8%	11,2%	5,3%
szeptember	10,3%	11,7%	8,5%	9,2%
október	10,2%	10,6%	8,7%	9,6%
november	8,7%	10,3%	7,9%	9,8%
december	9,4%	9,5%	8,4%	8,7%
	100%	100%	100%	100%

8. sz. melléklet: A vendéglátó-forgalom főbb árucsoportonkénti megoszlása (2010-2021)[%]

Év	Ételforgalom	Alkoholtartalmú ital	Alkoholmentes ital	Kávé	Dohány	Egyéb	Összesen
2010	70,60	11,67	10,78	3,16	2,85	0,94	100,00
2011	72,76	10,68	10,26	2,99	2,41	0,89	100,00
2012	71,90	10,89	10,06	3,46	2,84	0,84	100,00
2013	72,85	10,81	10,78	3,66	1,14	0,75	100,00
2014	73,44	11,44	10,91	3,71	–	0,49	100,00
2015	73,16	11,39	11,02	3,87	–	0,56	100,00
2016	73,35	11,40	10,69	3,92	–	0,63	100,00
2017	73,34	11,48	10,57	4,00	–	0,61	100,00
2018	73,16	10,96	10,95	4,30	–	0,63	100,00
2019	73,87	10,29	10,72	4,58	–	0,55	100,00
2020	80,09	6,88	8,78	3,78	-	0,47	100,00
2021	82,73	5,73	7,90	3,21	–	0,42	100,00

9. sz. melléklet: A vendéglátó-forgalom főbb árucsoportonkénti megoszlása, negyedéves (2020-2021)[%]

Időszak		Ételforgalom	Alkoholtartalmú ital	Alkoholmentes ital	Kávé	Egyéb	Összesen
2020	I	77,02	8,36	9,45	4,63	0,55	100,00
	II	80,52	6,82	8,64	3,62	0,40	100,00
	III	78,01	7,92	9,69	3,91	0,47	100,00
	IV	87,02	3,38	6,58	2,62	0,41	100,00
2021	I	90,51	1,02	5,63	2,50	0,34	100,00
	II	84,89	4,69	7,13	2,86	0,43	100,00
	III	79,42	7,56	9,04	3,54	0,44	100,00
	IV	81,44	6,52	8,17	3,42	0,44	100,00

10.sz. melléklet: A foglalkoztatottak száma az (I) nemzetgazdasági ágban – TEÁOR'08 (2011-2021)
[ezer fő]

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Szálláshely- szolgáltatás, vendéglátás	I	165,2	168,0	164,7	173,2	189,0	200,8	195,5	185,9	193,4	176,9	169,4
Összesen	A–U	3 897,7	3 954,2	4 024,8	4 204,2	4 325,1	4 475,3	4 546,1	4 603,0	4 639,4	4 599,3	4634,6

11. sz. melléklet: Az alkalmazásban állók havi átlagkeresete (2018-2021) [Ft-ban]

	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás						Nemzetgazdaság összesen					
	fizikai		szellemi		együttesen		fizikai		szellemi		együttesen	
	bruttó	nettó	bruttó	nettó	bruttó	nettó	bruttó	nettó	bruttó	nettó	bruttó	nettó
2018	184 881	122 947	301 971	200 800	211 984	140 967	236 672	157 387	429 931	285 904	329 943	219 412
2019	210 229	139 802	332 890	221 372	239 585	159 324	270 051	179 584	470 960	313 189	367 833	244 609
2020	218 658	145 407	354 342	235 638	250 850	166 815	293 774	195 360	512 702	340 947	403 616	268 405
2021	233 371	155 191	379 201	252 169	267 455	177 858	315 400	209 741	561 788	373 589	438 814	291 812

12. sz. melléklet: Az alkalmazásban állók havi átlagkeresete a vendéglátásban (2018-2021) [Ft-ban]

	Vendéglátás					
	fizikai		szellemi		együttesen	
	bruttó	nettó	bruttó	nettó	bruttó	nettó
2018	178 061	118 412	277 961	184 824	194 891	129 600
2019	202 905	134 932	295 931	196 794	219 084	145 691
2020	213 683	142 099	319 683	212 589	232 904	154 881
2021	226 886	150 879	352 738	234 571	249 700	166 050

13. sz. melléklet: Az üres álláshelyek száma és aránya a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén (2014. I. negyedév – 2021. IV. negyedév)

Időszak	Üres álláshelyek száma	Üres álláshelyek aránya (%)	Időszak	Üres álláshelyek száma	Üres álláshelyek aránya (%)
2014 J–M	1 500	1,8	2018 J–M	2 661	2,4
2014 Á–Jú	669	0,8	2018 Á–Jú	3 119	2,8
2014 JI–Sz	887	1,1	2018 JI–Sz	2 934	2,7
2014 O–D	536	0,7	2018 O–D	2 260	2,1
2015 J–M	1 272	1,5	2019 J–M	2 919	2,6
2015 Á–Jú	995	1,1	2019 Á–Jú	2 748	2,3
2015 JI–Sz	1 061	1,2	2019 JI–Sz	2 711	2,3
2015 O–D	1 025	1,2	2019 O–D	2 636	2,2
2016 J–M	1 675	1,9	2020 J–M	926	1,0
2016 Á–Jú	1 648	1,8	2020 Á–Jú	1 933	2,2

2016 JI-Sz	1 894	2,1	2020 JI-Sz	1 517	1,5
2016 O-D	1 480	1,6	2020 O-D	838	0,9
2017 J-M	2 283	2,3	2021 J-M	940	1,0
2017 Á-Jú	3 005	2,9	2021 Á-Jú	2 303	2,2
2017 JI-Sz	2 529	2,5	2021 JI-Sz	2 648	2,3
2017 O-D	1 766	1,8	2021 O-D	1 943	1,7

14. sz. melléklet: A kereskedelmi szálláshelyek bruttó árbevétele (2015-2021) [1000 Ft-ban]

Időszak	Vendéglátásból származó árbevétel	Szállásdíj árbevétel	Egyéb árbevétel	Összes árbevétel
2015	78 016 806	214 283 806	76 467 819	368 768 431
2016	81 863 538	238 027 280	83 203 465	403 094 283
2017	92 022 504	277 925 272	96 858 001	466 805 777
2018	122 439 191	301 762 837	87 137 601	511 339 629
2019	138 957 263	332 736 348	90 209 980	561 903 591
2020	63 546 429	130 101 825	40 207 209	233 855 463
2021	77 131 089	181 095 451	52 341 956	310 568 496

15. sz. melléklet: A többnapos belföldi utazásokhoz kapcsolódó turisztikai kiadások (2019-2021)

Időszak	Tartózkodási idő	Étkezés étteremben, bárokban, kávézókban (1000 Ft)	A lakosság kiadásai a többnapos belföldi utakon (1000 Ft)
2019. év	Mindösszesen Tartózkodási idő	38 415 700	393 243 414
	1-3 éjszakás utazások	19 351 360	222 637 602
	4 vagy több éjszakás utazások	19 064 340	170 605 812
2020. év	Mindösszesen Tartózkodási idő	27 750 398	269 791 945
	1-3 éjszakás utazások	13 160 346	143 413 861
	4 vagy több éjszakás utazások	14 590 052	126 378 084
2021. év	Mindösszesen Tartózkodási idő	46 152 705	354 118 739
	1-3 éjszakás utazások	21 881 955	186 056 484
	4 vagy több éjszakás utazások	24 270 750	168 062 255

16. sz. melléklet: A többnapos belföldi utakhoz kapcsolódó vendéglátóhelyi kiadások turisztikai régióként (2020-2021)

	2020		2021	
	Étkezés étteremben, bárokban, kávézókban (1000 Ft)	Megoszlás (%)	Étkezés étteremben, bárokban, kávézókban (1000 Ft)	Megoszlás (%)
Mindösszesen Utazás célpontja (idegenforgalmi régiók)	27 750 398	100%	46 152 705	100%
Budapest-Közép-Dunavidéki Régió	1 737 452	6,3%	4 413 983	9,6%
Észak-Magyarországi Régió	3 850 134	13,9%	5 705 538	12,4%
Észak-Alföldi Régió	1 433 057	5,2%	3 946 908	8,6%
Tisza-tavi Régió	758 300	2,7%	942 672	2,0%
Dél-Alföldi Régió	1 845 484	6,7%	3 987 205	8,6%
Közép-Dunántúli Régió	1 085 163	3,9%	1 733 290	3,8%
Balaton Régió	13 093 590	47,2%	19 220 688	41,6%
Dél-Dunántúli Régió	1 094 946	3,9%	3 477 132	7,5%
Nyugat-Dunántúli Régió	2 852 272	10,3%	2 725 289	5,9%

17. sz. melléklet: Működő vállalkozások száma 2020-ban

Időszak	TEÁOR08	Létszám kategória	Mindösszesen Gazdálkodási formák	Önálló vállalkozó	Társas vállalkozás	Nonprofit szervezet
2020. év	56= Vendéglátás	Mindösszesen	25624	12315	13298	11
		Ebből KKV-k	25614	12315	13288	11
	561= Éttermi-, mozgó vendéglátás	Mindösszesen	17267	7295	9970	0
		Ebből KKV-k	17264	7223	9967	0
	563= Italszolgáltatás	Mindösszesen	6226	3985	2240	0
		Ebből KKV-k	6226	3985	2240	0
	562= Rendezvényi étkeztetés és egyéb vendéglátás	Mindösszesen	2198	1067	1123	8
		Ebből KKV-k	2190	1067	1116	8
	5621 Rendezvényi étkeztetés	Mindösszesen	453	298	154	0
		Ebből KKV-k	453	298	154	0
	5629 Egyéb vendéglátás	Mindösszesen	1745	769	969	7
		Ebből KKV-k	1737	769	962	7

18. sz. melléklet: A szálláshely-szolgáltatás és a vendéglátás ÁFA-kulcsa az Európai Unió tagállamaiban
(2022)

Ország	Szálláshely-szolgáltatás ÁFA-kulcsa (%)	Vendéglátás átlag ÁFA- kulcsa (%)	Vendéglátás ÁFA-kulcsa étel (%)	Vendéglátás ÁFA-kulcsa alkoholmentes ital (%)	Vendéglátás ÁFA-kulcsa alkoholos ital (%)
Dánia	25	25,0	25	25	25
Görögország	13	16,7	13	13	24
Horvátország	13	21	13	25	25
Lettország	12	21,0	21	21	21
Svédország	12	16,3	12	12	25
Csehország	10	13,7	10	10	21
Szlovákia	10	20,0	20	20	20
Finnország	10	17,3	14	14	24
Franciaország	10	13,3	10	10	20
Olaszország	10	10,0	10	10	10
Spanyolország	10	10,0	10	10	10
Ausztria	10	13,3	10	10	20
Szlovénia	9,5	17,8	9,5	22	22
Írország	9	13,7	9	9	23
Bulgária	9	12,7	9	9	20
Ciprus	9	9,0	9	9	9
Észtország	9	20,0	20	20	20
Litvánia	9	13,0	9	9	21
Hollandia	9	13,0	9	9	21
Lengyelország	8	18,0	8	23	23
Málta	7	18,0	18	18	18
Németország	7	15,0	7	19	19
Belgium	6	18,0	12	21	21
Portugália	6	19,7	13	23	23
Magyarország*	5	19,7	5	27	27
Románia	5	9,7	5	5	19
Luxemburg	3	7,7	3	3	17
EU-átlag	9,5	15,6	11,6	15,0	20,3

* Az éttermi, mozgó (étkezőhelyi) vendéglátásban a helyben készített alkoholmentes italok ÁFA-kulcsa 5%.

19. sz. melléklet: A szálláshely-szolgáltatás ÁFA-kulcsának alakulása az elmúlt 20 év során

Időszak	Szálláshely-szolgáltatás ÁFA-kulcsa	Általános adómérték az adott időszakban
1998 (valójában már 1995. január 1-től) – 2003. december 31.	12 %	25%
2004. január 1. – 2006. augusztus 31.	15 %	25%, 2006. január 1-től: 20%
2006. szeptember 1. – 2009. június 30.	20 %	20%
2009. július 1. – július 8.	25 %	25%
2009. július 9. – 2019. december 31.	18 %	25%, 2012. január 1-től: 27%
2020. január 1. –	5%	27%

20. sz. melléklet: A vendéglátás ÁFA-kulcsának alakulása az elmúlt 20 év során

Időszak	Étel	Ital és egyéb értékesítés	Általános adómérték az adott időszakban
2003. december 31-ig	12%	25%	25%
2004. január 1. – 2006. augusztus 31.	15%	25% 2006. január 1-től 20%	25%, 2006. január 1-től 20%
2006. szeptember 1. – 2009. június 30.	20%	20%	20%
2009. július 1. – 2012. január 1.	25%	25%	25%
2012. január 1. – 2016. december 31.	27%	27%	27%
2017. január 1. – 2017. december 31.	18%/27%*	18/27%*	27%
2018. január 1. –	5%/27%*	5%/27%*	27%

* Az éttermi, mozgó (étkezőhelyi) vendéglátásban az étel- és a helyben készített alkoholmentes italforgalomra alkalmazható a kedvezményes ÁFA-kulcs, amely 2020. november 14-től 2021. július 31-ig érvényes volt az elvitelre és a házhoz szállításra is.